

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: D.AY.PR.01
Yayın Tarihi	: 25.12.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 1/3

TEHLİKELİ MADDELERİN YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

1. AMAÇ :

Bu talimat hastanemizde kullanılan tehlikeli maddelerin kontrol altında tutulması, güvenli taşınması, depolanması ve kullanılmasının sağlanmasını, olumsuz etkilerinden çevre insan ve çalışanların korunmasının sağlanması, Atıkların insan sağlığı ve çevreye yönelik zararlı etkisini en aza düşürecek şekilde atık yönetimini ve atıkların kaynağında en aza indirilmesi amaçlamaktadır.

2. KAPSAM :

Hastanemizde kullanılan tehlikeli maddeleri kapsar.

3. KISALTMALAR :

4. TANIMLAR :

Oksitleyici (yakıcı) madde : Kendileri yanıcı olmadıkları halde bünyelerinde yanma için gerekli olan oksijeni bulduklarından yanabilen maddelerle temas edince reaksiyon veren maddelere yakıcı maddeler denir. Hidrojen peroksit, perklorik asit, sodyum-potasyum metalinin nitratları, peroksitleri, permanganatları, kloratlar, perkloratları, kalsiyum karbonat, kromik asit ve amonyum nitrat oksitleyici (yakıcı)maddelerdir. Toksik Madde: Canlı organizmaya (insan ve sıcak kanlı hayvanlara) ağız, solunum, deri ve enfeksiyon yolu ile girdiğinde normal fizyolojik ve biyokimyasal mekanizmaları bozan veya fazla miktarda canlılığın ölümüne sebep olan kimyasal maddelerdir.

Korozif (Aşındırıcı) Madde : Kimyasal veya fiziksel, aşındırıcı ve tahrip edici etkileri olan tehlikeli madde. Asit korozif bir maddedir.

Kanserojen madde : Solunduğunda, ağız yoluyla alındığında, deriye nüfuz ettiğinde kanser oluşumuna neden olan veya kanser oluşumunu hızlandıran maddelerdir.

Tahriş edici madde (Xi) : Mukoza veya cilt ile direkt olarak ani, uzun süreli veya tekrarlanan temasında lokal eritem, eskar veya ödem oluşumuna neden olabilen, aşındırıcı olarak sınıflandırılmayan maddelerdir.

5. SORUMLULAR :

Başhekim, Hastane Müdürü, Tesis Güvenliği Komitesi

6. FAALİYET AKIŞI

6.1. Tehlikeli maddelerin güvenli taşınması :

Tehlikeli maddeler taşınması sırasında, sızdırma, dökülme, saçılma olmamasına dikkat edilerek taşınır. Ürün Güvenlik Bilgi Formları ve Tehlikeli Maddeler Envanter Listesine göre taşınması sağlanır.

6.2. Tehlikeli maddelerin depolanması :

- Kimyasal Maddenin bulunduğu depolar kilitli bulundurulur. Depolara yetkili olmayan kişiler giremez.
- Kimyasal madde deposu karanlık ve serin olur. Güneş ışığı ve nemli ortamlarda kimyasalların bozulmaları ve tehlike oluşturan etkileşimlere sebep olmaları nedeni ile depolardaki neme dikkat edilir. Bu nedenle depolardaki kimyasal maddeler orijinal ambalajlarında saklanır.
- Depoların kış aylarındaki ısıtılmaları ölçülü olarak yapılır. Depo ısı 18 – 20 °C arasında olmalıdır.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN

T.C.
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: D.AY.PR.01
Yayın Tarihi	: 25.12.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 2/3

TEHLİKELİ MADDELERİN YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

- Maddelerin saklanması, satın alınan firmanın önerdiği koşullar dikkate alınmalıdır. Olabildiğince orijinal paketlerinde, kutularında vb. muhafaza edilir. Raflar düşme tehlikesine karşı zemine ve duvara sabitlenir. Eğer bir kimyasal madde alfabetik sırada depolanmamışsa maddenin nerede saklandığına ilişkin bir açıklama bulunur. Rafa çürütücü maddeler bulunduğu, raf yapışkan bir koruyucu ile kaplanır. Raflarda aynı türdeki kimyasal maddelerin açılmamış şişesi varsa şişeler birbiri arkasına konur. Mümkünse, baş yüksekliğinin üstündeki raflardan kaçınılır. Kimyasal maddelerin bu yüksekliğin üzerinde depolanma zorunluluğu varsa, merdiven bulunur ve bu bölgedeki şişeler tek elle kaldırılacak büyüklükte olur.
- Asitler ve bazlar beraber saklanamaz. Tutuşabilir ve yanıcı sıvılar, yangına karşı korumalı dolap, raf vb. yerlerde saklanır. Kullanılacak kimyasal madde tehlikeli olduğu durumlarda satın alınan maddenin miktarı kullanıma süresine uygun olmalıdır (çoğu zaman yıllık alımlarda, minimum stoğun bir yıllık kullanıma uygun olması gibi).
- Depolama olanaklarının sınırlı olduğu yerlerde sık sık alım yapılmaz. Bütün kimyasal maddelerin üzerinde üretim tarihi ve son kullanma tarihi bulunur. Kimyasal maddelerin son kullanma tarihi yakın olan önce kullanılacak şekilde depolanır.
- Raflar tehlikeli madde sınıf sembolleri belirterek etiketlenir. Kimyasal maddeler anlaşılacak şekilde açık ve Türkçe olarak etiketlenir. Yapılan solüsyonlar uygun tehlike işaretlerini ve adını üzerinde bulundurur. Depo ve dolaplar, içinde bulunan maddelerin oluşturduğu tehlikeye göre etiketlenir. Örneğin, kolay alev alan sıvılar ve radyoaktif maddeler gibi.
- Dökülmeler beton veya taş tabanın kapıdan içeriye doğru meyilli yapılmasıyla önlenir. Depodan dışarıya doğru kimyasal madde akışı olmamalıdır. Depo içerisinde elektrikli ısıtıcılar bulunamaz. Havalandırma, iklimleme vb. gibi elektrik motoru gerektiren durumlarda kullanılan sistemin kıvılcım çıkartmayan türden olmasına dikkat edilir. Riski kaynağında önlemek üzere depo içerisinde yanmaya sebep olacak kıvılcım oluşturan çalışmalar yapılamaz. (Örn. Kaynak, Demir Kesme, Kesim işlemler vb.)
- Depo alanında dökülme ve saçılmalarda kullanılacak temizleme kiti bulundurulur. Dökülme ve saçılmalarda alana müdahale edecek görevlilerin kullanabileceği özel kıyafetler bulundurulur. (Nükleer- Biyolojik – Kimyasal). Merkezimizde bu tür bir kimyasal bulunmamaktadır.
- Depolarda soğuk ışık kaynaklı tepe lambaları bulundurulur. Dökülme durumunda Tehlikeli Maddeler Envanterine göre müdahaleler yapılır. Radyoaktif maddelerin kullanıldığı alanlar radyoaktif geçirmez yalıtımla ayrılır burada çalışanların 2 (iki) aylık periyotlarla Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından Dozimetre kontrolleri yapılır. Merkezimizde bu tür bir kimyasal bulunmamaktadır.
- Yanıcı maddelerin bulunduğu yere ateşle yaklaşılmaz. Saklama koşullarına uygun olarak depolanır ağzı kapaklı kaplar ile transferi sağlanır.

6.3. Tehlikeli maddelerin kullanılması :

Hastanede kullanılan tüm tehlikeli maddelerin (kimyasallar, kemoterapi ajanları, radyoaktif zararlı gaz ve buhar v.b.) isimleri, bu maddelerin firma isimleri, kullanıldıkları yer ve depolandıkları yer Tehlikeli Madde Envanteri üzerinde tanımlanır.

6.4. Tehlikeli maddelerin dökülmesi ve maddelere maruz kalma durumunda yapılması gerekenler :

Envanterde tanımlanan maddelere maruz kalınan herhangi bir durumda, öncelikle, bölüm sorumlusu tarafından ya da bölüm çalışanları tarafından, Ürün Güvenlik Bilgi Formu ve tehlikeli maddeler envanter listesine göre müdahale sağlanır

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: D.AY.PR.01
Yayın Tarihi	: 25.12.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 3/3

TEHLİKELİ MADDELERİN YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

Tehlikeli Madde Envanter Listesi'nde yer alan maddeleri taşırken, kullanırken ve bertaraf ederken belli kurallara uyulması ve bazılarında özel yöntemlere uyulması gerekir. Bu tür durumlarda giyilmesi gereken kıyafetler, maske, eldiven vb. varsa, Tehlikeli Maddeler Envanter Listesinde belirtilmiştir. Her bölüm kendi kullandığı maddelerle ilgili uygulamaları bilmek ve yerine getirmekle sorumludur.

7- İLGİLİ DOKÜMANLAR :

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN